

SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMA

Julkaistu Helsingissä 30 päivänä huhtikuuta 2018

271/2018

Valtioneuvoston asetus

esitutkinnasta, pakkokeinoista ja salaisesta tiedonhankinnasta annetun valtioneuvoston asetuksen 3 luvun muuttamisesta

Valtioneuvoston päätöksen mukaisesti

muutetaan esitutkinnasta, pakkokeinoista ja salaisesta tiedonhankinnasta annetun valtioneuvoston asetuksen (122/2014) 3 luvun 1, 3–7, 13, 14 ja 18–21 §, sellaisena kuin niistä on 1 § asetuksessa 834/2016, seuraavasti:

3 luku

Salaiset pakkokeinot ja salaiset tiedonhankintakeinot

1 §

Salaisen pakkokeinon ja salaisen tiedonhankintakeinon kirjaaminen

Pakkokeinolain 10 luvun 1 §:ssä tarkoitetun salaisen pakkokeinon taikka poliisilain (872/2011) 5 luvun 1 §:ssä tai rikostorjunnasta Rajavartiolaitoksessa annetun lain (108/2018) 13 §:ssä tarkoitetun salaisen tiedonhankintakeinon käyttöä esittäneen tai siitä päättäneen taikka hänen määräämänsä esitutkintavirkamiehen on salaisen pakkokeinon tai salaisen tiedonhankintakeinon käytön lopettamisen jälkeen laadittava pöytäkirja ilman aiheetonta viivytystä, kuitenkin viimeistään 90 päivän kuluessa.

Poliisilain 5 luvun 17 §:n 5 momentissa, 19 §:n 5 momentissa ja 21 §:n 4 momentissa sekä rikostorjunnasta Rajavartiolaitoksessa annetun lain 25 §:n 5 momentissa, 27 §:n 5 momentissa ja 29 §:n 4 momentissa tarkoitettu tekninen tarkkailu on kirjattava.

3 §

Pöytäkirja televalvonnasta

Televalvonnasta laadittavaan pöytäkirjaan on merkittävä pakkokeinolain 10 luvun 9 §:n 4 momentissa, poliisilain 5 luvun 10 §:n 6 momentissa tai rikostorjunnasta Rajavartiolaitoksessa annetun lain 18 §:n 4 momentissa tarkoitetussa vaatimuksessa ja päätöksessä mainittujen seikkojen lisäksi:

1) televalvontaluvan antanut tuomioistuimien tai päätöksen tehnyt virkamies ja päätöksen antopäivä;

2) televalvonnan alkamis- ja päättymisajankohta kellonajan tarkkuudella;

3) pakkokeinolain 10 luvun 53 §:ssä, poliisilain 5 luvun 51 §:ssä tai rikostorjunnasta Rajavartiolaitoksessa annetun lain 45 §:ssä tarkoitetun tarkastuksen suorittaneen virkamiehen tarvittavat tunnistetiedot sekä tiedot tallenteiden ja asiakirjojen tai niissä olevien tietojen hävittämisestä ja niiden säilyttämisestä;

4) pakkokeinolain 10 luvun 54 §:ssä, poliisilain 5 luvun 52 §:ssä tai rikostorjunnasta Rajavartiolaitoksessa annetun lain 46 §:ssä tarkoitetun tutkimisen suorittaneen virkamiehen, asiantuntijan tai muun henkilön tarvittavat tunnistetiedot;

5) pakkokeinolain 10 luvun 60 §:n 1–5 momentissa, poliisilain 5 luvun 58 §:n 1–4 momentissa tai rikostorjunnasta Rajavartiolaitoksessa annetun lain 52 §:n 1–4 momentissa tarkoitetun ilmoituksen tekeminen, sen lykkääminen tai syy ilmoituksen tekemättä jättämiseen.

4 §

Pöytäkirja tukiasematietojen hankkimisesta

Tukiasematietojen hankkimisesta laadittavaan pöytäkirjaan on merkittävä pakkokeinolain 10 luvun 11 §:n 2 momentissa, poliisilain 5 luvun 12 §:n 3 momentissa tai rikostorjunnasta Rajavartiolaitoksessa annetun lain 20 §:n 3 momentissa tarkoitetussa vaatimuksessa ja päätöksessä mainittujen seikkojen lisäksi:

- 1) luvan antanut tuomioistuimien tai päätöksen tehnyt virkamies ja päätöksen antopäivä;
- 2) toimenpiteen alkamis- ja päättymisajankohta kellonajan tarkkuudella;
- 3) pakkokeinolain 10 luvun 53 §:ssä, poliisilain 5 luvun 51 §:ssä tai rikostorjunnasta Rajavartiolaitoksessa annetun lain 45 §:ssä tarkoitetun tarkastuksen suorittaneen virkamiehen tarvittavat tunnistetiedot sekä tiedot tallenteiden ja asiakirjojen tai niissä olevien tietojen hävittämisestä ja niiden säilyttämisestä;
- 4) pakkokeinolain 10 luvun 54 §:ssä, poliisilain 5 luvun 52 §:ssä tai rikostorjunnasta Rajavartiolaitoksessa annetun lain 46 §:ssä tarkoitetun tutkimisen suorittaneen virkamiehen, asiantuntijan tai muun henkilön tarvittavat tunnistetiedot.

5 §

Pöytäkirja suunnitelmallisesta tarkkailusta

Suunnitelmallisesta tarkkailusta laadittavaan pöytäkirjaan on merkittävä pakkokeinolain 10 luvun 13 §:n 3 momentissa, poliisilain 5 luvun 14 §:n 3 momentissa tai rikostorjunnasta Rajavartiolaitoksessa annetun lain 22 §:n 3 momentissa tarkoitetussa päätöksessä mainittujen seikkojen lisäksi:

- 1) päätöksen tehnyt virkamies ja päätöksen antopäivä;
- 2) suunnitelmallisen tarkkailun alkamis- ja päättymisajankohta;
- 3) pakkokeinolain 10 luvun 53 §:ssä, poliisilain 5 luvun 51 §:ssä tai rikostorjunnasta Rajavartiolaitoksessa annetun lain 45 §:ssä tarkoitetun tarkastuksen suorittaneen virkamiehen tarvittavat tunnistetiedot sekä tiedot tallenteiden ja asiakirjojen tai niissä olevien tietojen hävittämisestä ja niiden säilyttämisestä;
- 4) pakkokeinolain 10 luvun 54 §:ssä, poliisilain 5 luvun 52 §:ssä tai rikostorjunnasta Rajavartiolaitoksessa annetun lain 46 §:ssä tarkoitetun tutkimisen suorittaneen virkamiehen, asiantuntijan tai muun henkilön tarvittavat tunnistetiedot;
- 5) pakkokeinolain 10 luvun 60 §:n 1–5 momentissa, poliisilain 5 luvun 58 §:n 1–4 momentissa tai rikostorjunnasta Rajavartiolaitoksessa annetun lain 52 §:n 1–4 momentissa tarkoitetun ilmoituksen tekeminen, sen lykkääminen tai syy ilmoituksen tekemättä jättämiseen.

6 §

Pöytäkirja peitellystä tiedonhankinnasta

Peitellystä tiedonhankinnasta laadittavaan pöytäkirjaan on merkittävä pakkokeinolain 10 luvun 15 §:n 2 momentissa, poliisilain 5 luvun 16 §:n 2 momentissa tai rikostorjunnasta

ta Rajavartiolaitoksessa annetun lain 24 §:n 2 momentissa tarkoitetussa päätöksessä mainittujen seikkojen lisäksi:

- 1) päätöksen tehnyt virkamies ja päätöksen antopäivä;
- 2) peitelty tiedonhankinnan alkamis- ja päättymisajankohta;
- 3) pakkokeinolain 10 luvun 53 §:ssä, poliisilain 5 luvun 51 §:ssä tai rikostorjunnasta Rajavartiolaitoksessa annetun lain 45 §:ssä tarkoitetun tarkastuksen suorittaneen virkamiehen tarvittavat tunnistetiedot sekä tiedot tallenteiden ja asiakirjojen tai niissä olevien tietojen hävittämisestä ja niiden säilyttämisestä;
- 4) pakkokeinolain 10 luvun 54 §:ssä, poliisilain 5 luvun 52 §:ssä tai rikostorjunnasta Rajavartiolaitoksessa annetun lain 46 §:ssä tarkoitetun tutkimisen suorittaneen virkamiehen, asiantuntijan tai muun henkilön tarvittavat tunnistetiedot;
- 5) toiminnan keskeiset vaiheet;
- 6) tehtyjen ja käytettyjen harhauttavien tai peiteltyjen rekisterimerkintöjen sekä valmistettujen ja käytettyjen väärin asiakirjojen laji;
- 7) pakkokeinolain 10 luvun 60 §:n 1–5 momentissa, poliisilain 5 luvun 58 §:n 1–4 momentissa tai rikostorjunnasta Rajavartiolaitoksessa annetun lain 52 §:n 1–4 momentissa tarkoitetun ilmoituksen tekeminen, sen lykkääminen tai syy ilmoituksen tekemättä jättämiseen.

7 §

Pöytäkirja teknisestä tarkkailusta

Teknisestä tarkkailusta laadittavaan pöytäkirjaan on merkittävä pakkokeinolain 10 luvun 18 §:n 4 momentissa, 20 §:n 4 momentissa, 22 §:n 4 momentissa ja 24 §:n 3 momentissa, poliisilain 5 luvun 18 §:n 4 momentissa, 20 §:n 4 momentissa, 22 §:n 4 momentissa ja 24 §:n 3 momentissa tai rikostorjunnasta Rajavartiolaitoksessa annetun lain 26 §:n 4 momentissa, 28 §:n 4 momentissa, 30 §:n 4 momentissa ja 32 §:n 3 momentissa tarkoitetuissa vaatimuksissa ja päätöksissä mainittujen seikkojen lisäksi:

- 1) luvan antanut tuomioistuin tai päätöksen tehnyt virkamies ja päätöksen antopäivä;
- 2) teknisen tarkkailun alkamis- ja päättymisajankohta kellonajan tarkkuudella;
- 3) pakkokeinolain 10 luvun 53 §:ssä, poliisilain 5 luvun 51 §:ssä tai rikostorjunnasta Rajavartiolaitoksessa annetun lain 45 §:ssä tarkoitetun tarkastuksen suorittaneen virkamiehen tarvittavat tunnistetiedot sekä tiedot tallenteiden ja asiakirjojen tai niissä olevien tietojen hävittämisestä ja niiden säilyttämisestä;
- 4) pakkokeinolain 10 luvun 54 §:ssä, poliisilain 5 luvun 52 §:ssä tai rikostorjunnasta Rajavartiolaitoksessa annetun lain 46 §:ssä tarkoitetun tutkimisen suorittaneen virkamiehen, asiantuntijan tai muun henkilön tarvittavat tunnistetiedot;
- 5) pakkokeinolain 10 luvun 60 §:n 1–5 momentissa, poliisilain 5 luvun 58 §:n 1–4 momentissa tai rikostorjunnasta Rajavartiolaitoksessa annetun lain 52 §:n 1–4 momentissa tarkoitetun ilmoituksen tekeminen, sen lykkääminen tai syy ilmoituksen tekemättä jättämiseen.

13 §

Poliisin ja Rajavartiolaitoksen tietolähdetoiminnan järjestäminen

Tietolähdetoiminnan toteuttamisesta vastaava poliisimies tai rajavartiomies tekee päätöksen tietolähteen hyväksymisestä.

Poliisin tietolähteeksi hyväksytty henkilö on rekisteröitävä poliisin henkilörekisteriin ja Rajavartiolaitoksen tietolähteeksi hyväksytty henkilö Rajavartiolaitoksen henkilörekisteriin. Rekisteröiminen on tehtävä siten, ettei se vaaranna tietolähteen henkilöllisyyden salassa pysymistä. Tietolähteen rekisteröinnistä päättää 1 momentissa tarkoitettu poliisimies tai rajavartiomies.

14 §

Tietolähdetoiminnan kirjaaminen

Pakkokeinolain 10 luvun 39 §:n 1 momentissa, poliisilain 5 luvun 40 §:n 1 momentissa ja rikostorjunnasta Rajavartiolaitoksessa annetun lain 36 §:n 1 momentissa tarkoitetusta tietolähdetoiminnasta on kirjattava:

- 1) osapuolten tunnistetiedot;
- 2) kertomuksen pääasiallinen sisältö;
- 3) yhteydenpidon ajankohta;
- 4) yhteydenottotapa;
- 5) palkkion maksu tietolähteelle, paitsi jos on kyse Rajavartiolaitoksen tietolähdetoiminnasta.

18 §

Pöytäkirja valvotusta läpilaskusta

Valvotusta läpilaskusta laadittavaan pöytäkirjaan on merkittävä pakkokeinolain 10 luvun 42 §:n 3 momentissa, poliisilain 5 luvun 44 §:n 3 momentissa tai rikostorjunnasta Rajavartiolaitoksessa annetun lain 38 §:n 3 momentissa tarkoitetussa päätöksessä mainittujen seikkojen lisäksi:

- 1) päätöksen tehnyt virkamies ja päätöksen antopäivä;
- 2) valvotun läpilaskun alkamis- ja päättymisajankohta;
- 3) toiminnan keskeiset vaiheet;
- 4) muu valvottuun läpilaskuun osallistunut viranomainen;
- 5) päätöksen ilmoittaminen PTR-rikostiedusteluyksikölle;
- 6) valvotusta läpilaskusta vastanneen virkamiehen arvio toiminnan merkityksellisyydestä;
- 7) pakkokeinolain 10 luvun 60 §:n 1–5 momentissa, poliisilain 5 luvun 58 §:n 1–4 momentissa tai rikostorjunnasta Rajavartiolaitoksessa annetun lain 52 §:n 1–4 momentissa tarkoitetun ilmoituksen tekeminen, sen lykkääminen tai syy ilmoituksen tekemättä jättämiseen.

19 §

Tiedonhankinnan suojaamisesta vastaava pidättämiseen oikeutettu poliisimies ja rajavartiomies

Keskusrikospoliisin päällikkö, suojelupoliisin päällikkö ja poliisilaitoksen päällikkö määräävät kukin yksikössään harhauttavien tai peiteltyjen rekisterimerkintöjen ja väärin asiakirjojen käyttämisestä vastaavan salaiseen tiedonhankintaan erityisesti koulutetun pidättämiseen oikeutetun poliisimiehen.

Rajavartiolaitoksen hallintoyksikön päällikkö määrää harhauttavien tai peiteltyjen rekisterimerkintöjen ja väärin asiakirjojen käyttämisestä vastaavan salaiseen tiedonhankintaan erityisesti koulutetun pidättämiseen oikeutetun rajavartiomiehen.

20 §

Harhauttavien tai peiteltyjen rekisterimerkintöjen tekemisen ja oikaisemisen yksityiskohtaisista menettelytavoista sopiminen

Keskusrikospoliisi, suojelupoliisi ja Rajavartiolaitos sopivat pakkokeinolain 10 luvun 47 §:n 2 momentissa, poliisilain 5 luvun 46 §:n 2 momentissa ja rikostorjunnasta Rajavartiolaitoksessa annetun lain 40 §:n 2 momentissa tarkoitettujen rekisterien rekisterinpitä-

jien kanssa harhauttavien tai peiteltyjen rekisterimerkintöjen tekemisen sekä niiden oikaisemisen yksityiskohtaisista menettelytavoista.

Poliisilaitos tekee esityksen 1 momentissa tarkoitetun rekisterimerkinnän tekemisestä ja väärän asiakirjan valmistamisesta keskusrikospoliisille.

21 §

Salaisen tiedonhankinnan seuranta

Poliisihallitus asettaa salaisten pakkokeinojen ja salaisten tiedonhankintakeinojen käyttöä seuraamaan ryhmän, jonka jäseniksi voidaan määrätä Poliisihallituksen, keskusrikospoliisin ja poliisilaitoksen edustajat. Ryhmän jäseneksi kutsutaan sisäministeriön edustaja, suojelupoliisin edustaja, Rajavartiolaitoksen esikunnan nimeämä Rajavartiolaitoksen edustaja, pääesikunnan nimeämä puolustusvoimien edustaja ja Tullin edustaja.

Ryhmän tehtävänä on:

- 1) toiminnan, yhteistyön ja koulutuksen seuranta;
- 2) toiminnassa ja yhteistyössä havaittujen tai laillisuusvalvonnan kannalta tärkeiden seikkojen käsitteleminen ja raportointi Poliisihallitukselle;
- 3) kehittämis ehdotusten tekeminen;
- 4) eduskunnan oikeusasiamiehelle annettavien kertomusten valmistelun yhteensovittaminen.

Tämä asetus tulee voimaan 7 päivänä toukokuuta 2018.

Helsingissä 26 päivänä huhtikuuta 2018

Sisäministeri Kai Mykkänen

Hallitusneuvos Ari-Pekka Koivisto